Nom i cognoms: _____ Data: _____ 4t de primària

Paraules compostes i derivades (solucions)

LLEGEIX

Moltes paraules neixen d'una altra. Si hi afegim un tros al principi o al final, tenim una paraula derivada: de «flor» surt «florista» i de «fer» surt «desfer». Altres paraules neixen d'ajuntar-ne dues: són les paraules compostes. «Rentaplats» ve de «renta» i «plats», i «gratacel» ve de «grata» i «cel».

La Mariona surt de casa amb el paraigua. Passa per la floristeria i compra un ram per a la seva àvia. Quan arriba a casa d'ella, la troba fent un trencaclosques de mil peces. Mentre el rentaplats fa la feina, totes dues s'asseuen a la taula i acaben el trencaclosques.

ACTIVITATS

1. **Quina d'aquestes paraules és derivada?**

   ◯ Paraigua
   ◯ Floristeria
   ◯ Gratacel

   Solució: Floristeria

2. **Relaciona cada paraula composta amb el que fa.**

Parallamps •	• Serveix per obrir llaunes
Obrellaunes •	• Serveix per tallar les ungles
Tallaungles •	• Protegeix de la pluja
Paraigua •	• Protegeix els edificis dels llamps

   Solució: Parallamps → Protegeix els edificis dels llamps; Obrellaunes → Serveix per obrir llaunes; Tallaungles → Serveix per tallar les ungles; Paraigua → Protegeix de la pluja

3. **Completa amb les paraules de la llista: El _____ adoba les sabates. La _____ fa rams de roses. El _____ fa coques i pastissos.**

pastisser · sabater · florista

Solució: sabater; florista; pastisser

4. **Quina paraula NO és de la família de «flor»?**

- ◯ Florista
- ◯ Florir
- ◯ Flota

Solució: Flota

5. **Forma paraules derivades: el contrari de «lligar» → _____; el contrari de «tapar» → _____; una casa molt petita → _____.**

Solució: deslligar; destapar; caseta

6. **Inventa una paraula composta per a un aparell que no existeix i explica què fa.**

Solució: Resposta oberta. La paraula ha d'ajuntar dues paraules, com «rentaplats», i l'explicació ha de dir què fa l'aparell.

COM HO HE FET?

- ☐ Sé distingir una paraula composta d'una de derivada.